NOVARA
CONSULTING GROUP

This document was translated from English by machine and may contain mistakes. The English original is at https://www.novaracg.com/2026/05/03/when-access-becomes-approximation-ai-avatars-clinical-risk-and-the-cost-of-getting-it-wrong/.

Marka Gelitaanku Noqdo Isku-day Qiyaas | Hab-dhaqameedyada AI, Halista Caafimaad, iyo Qiimaha Khaladka

Heather Grizzle · May 3, 2026

AI sign language avatars are entering urgent care before they meet clinical standards. Where the failure lands, and what readiness should mean.

Waxyaabaha ku jira

1. Joogitaanku Ma Aha Caddayn
2. Halka Guuldarradu ku Dhacdo
3. Qaab-dhismeedka Qiimeynta ee Maqan
4. Halkan Ma Jiro Boos Fasax ah oo loo qoondeeyay
5. Dib-u-hagaajinta Diyaarnimada
6. Calaamad, Ma Aha Dhacdo

Xilligan qudhiisu wuxuu ka muuqdaa mid caadi ah. Bukaan qofku wuxuu galaa daryeelka degdegga ah, wuu iska diiwaan geliyaa, wuxuu ku sii jiraa qiimeynta hore (triage), wuxuuna diyaar u yahay inuu sharaxo waxa keenay. Waxa ahaan lahaa mid caadi ah si degdeg ah ayey noqotaa wax kale. Halkii jid isgaarsiineed oo xasilan la siin lahaa, bukaanka waxaa la siiyaa bad-baddal tignoolajiyeed aan weli mudnaanteeda ku helin qolkaas. Sawir-hadal luqadda dhagoolka waxaa lagu soo bandhigaa buundo. Ilbiriqsiyo gudahood, wuxuu ku burburaa culeyska wadahadal dhabta ah. Nidaamku ma awoodo inuu la socdo xawaaraha, farqiga hadalka ee macnaha ah, ama qaabka isdhexgalka. Bukaanku wuu joojiyaa oo u leexdaa hab kale, ma aha sababtoo ah kuwo

kale ayaa ka fiican, laakiin sababtoo ah ugu yaraan waa la saadaalin karaa. Booqashadu way socotaa, laakiin heerku horeba wuu hoos u dhacay.

Joogitaanku Ma Aha Caddayn

Halkan ayay ka soo baxdaa qodobka ugu daciifsan ee jihada hadda socota ee AI-ga marka la eego helitaanka gaarsiisan (accessibility). Waxaa jira isbeddel kordhaya oo u eegaya joogitaanka sida caddayn ah. Haddii aalad ay jirto, haddii ay muujin karto natiijo meelo la xakameeyay, waxaa loo malaynayaa inay diyaar u tahay deegaano dhab ah. Daryeelka caafimaadku wuxuu si degdeg ah u muujiyaa in fikiraddaasi khaldan tahay. Isgaarsiinta caafimaadku ma aha mid toos ah. Waa mid ku celcelinaysa, lakab-lakab ah, oo badanaa jajab ah. Bixiyaha daryeelku si degdeg ah ayuu u dhaqaaqaa, wuxuu dib u eegaa su′aalaha bartamaha jumlada, wuxuuna ka jawaabaa macluumaad aan dhammeystirnayn, wuxuuna filayaa in jawaabtu sii wado macnaha. Nidaam kasta oo isgaarsiineed oo ka shaqeeya deegaanka noocaas ah waa inuu sameeyaa wax ka badan turjumaadda erayada. Waa inuu ilaaliyaa macnaha wakhtiga oo dhan, joogsiga oo dhan, iyo xaalado isbeddelaya oo dhan. Haddii aysan jirin sii socodkaas, isdhexgalku wuxuu bilaabaa inuu hoos u dhaco, marka uu hoos u dhaco, si nadiif ah kuma soo noqdo.

Soo bandhigidda sawir-hadalada AI-da ee baaxadan, gaar ahaan waxaa sameeya ururo loo arko horyaal ku ah kaabayaasha helitaanka gaarsiisan sida Sorenson, ma aha oo keliya horumar tignoolajiyeed. Waa isbeddel ku saabsan sida helitaanka loo qeexayo oo loo bixinayo. Isbeddelkaasi wuxuu sido cawaaqib aan si buuxda looga aqoonsanayn dhaqamada hadda ee dejinta (deployment). Marka bixiyaha daryeelka caafimaadku ku tiirsanaado nidaam isgaarsiineed, waxay sameeyaan ballan qaad aan qeexnayn oo ah in bukaanku la fahmi doono iyo in isweydaarsigu taageero doono go′aan qaadasho la fahmi karo. Haddii nidaamku aan gaarin heerkaas, guuldarradu kuma xasarto aaladda oo keliya. Waxay ku fidaa habka daryeelka caafimaadka lafteeda.

Halka Guuldarradu ku Dhacdo

Waxa gaar ahaan walaac ah ma aha in tignoolajiyaddu ay ku guul dareysatay hal xaalad. Guuldarro waa la filayaa marxaladaha horumarinta. Walaacu waxa uu ku saabsan yahay in nidaamku la dhigay meel guuldaradu ay saameyn degdeg ah keento. Bukaanka waa lagu qasbaa inuu isku dabooldaa. Bixiyaha daryeelku wuu sii wataa

isaga oo aan haysan qanaal isgaarsiineed la xaqiijiyay. Isdhexgalku wuxuu noqdaa isku dhaf ka mid ah fahamka qeyb ahaan iyo hababka wax lagu wareejiyo. Kani ma aha natiijo dhexdhexaad ah. Wuxuu keenaa mugdi ku jira deegaanada u baahan sax-sax (precision). Wuxuu bedelaa xaaladaha daryeelka lagu bixiyo.

Qaab-dhismeedka Qiimeynta ee Maqan

Hadda ma jiro qaab-dhismeed joogto ah oo xukuma sida nidaamyadan loo qiimeeyo ka hor inta aysan gelin isticmaalka caafimaad. Ma jiraan halbeeg guud loo aqbalay oo ku saabsan saxnaanta luqadda dhagoolka xaaladaha caafimaad ee waqtiga dhabta ah. Ma jiraan hab qandaraas ah oo la isticmaalo si loo tijaabiyo bal in sawir-hadalku ku hayn karo macnaha isdhexgalka bukaan-oo-dhan, laga bilaabo qaadista ilaa daabaca. Ma jiro qeexid cad oo kala saarta noocyada kala duwan ee nidaamyada sawir-hadal, taasoo horseedaysa go′aannada iibsiga ee ku saleysan ekaanshaha sare, halkii ay ku saleysnaan lahaayeen awoodaha shaqada. Marka ay maqan yihiin qaab-dhismeedyadan, go′aannada dejinta waxaa lagu sameeyaa macluumaad aan dhammeystirnayn, khataraha la xiriira go′aannadaasna waxaa loo qaataa meesha daryeelka lagu bixiyo.

Marka laga eego aragtida maamulka (governance), halkan ayay guuldarradu ka noqotaa mid qaab-dhismeed leh. Arinta ma aha in hal-abuur socdo. Arinta waxay tahay in taxanaha ay khaldan yihiin. Nidaamyada waxaa lagu soo bandhigayaa deegaanno khatar sare leh ka hor inta aan la aasaasin xaaladaha isticmaalka ammaanka ah. Culeyska khaldanaanta ma dhacdo horumariyaha ama iibiyaha. Waxay ku dhacdaa bukaanka, kaas oo waajib ku ah inuu maro faraqa u dhexeeya waxa la balan qaaday iyo waxa dhab ahaan shaqeeya wakhtigaas.

Halkan Ma Jiro Boos Fasax ah oo loo qoondeeyay

Doodda ah in tani qayb ka tahay kala-guur aan la maarmi karin ma tarto marka laga eego aragtida caafimaadka. Ku celcelintu waxay ku habboon tahay meelo la xakameeyay oo doorsoomayaashu la kala go′i karaan natiijooyinkuna la cabbiri karaan iyada oo aan cawaaqib jirin. Daryeelka caafimaadku ma bixinayo bannaankaas. Isdhexgal kastaa wuxuu sido miisaan. Isweydaarsi kastaa wuxuu ku darsanayaa silsilad go′aan ah oo saameeya baaritaanka, daaweynta, iyo madax-bannaanida bukaanka. Soo saarista xasilloonaan-la′aanta silsiladaas ma aha talaabo horusocod ah. Waa qaybin dib-u-dhac ah oo khatarta ah.

Fikradda helitaanka gaarsiisan lafteedu waxay bilaabataa inay qarmiso xaaladahaan. Helitaanka gaarsiisan lama qeexo joogitaanka aaladda, mana qeexi ujeedada ka danbeysa isticmaalkeeda. Waxaa lagu qeexaa in qofku uu ka qeyb geli karo si buuxda oo sax ah isdhexgalka. Haddii nidaamku aanu si joogto ah u taageeri karin ka qaybgalkaas, ma buuxinayo heerka, iyadoo aan loo eegin sida uu horumarsan yahay isagu keligiis. Waxa soo baxa halkiisa waa nooc ku dhawaaqid ah oo ku sawira helitaanka gaarsiisan iyada oo aan dhab ahaantii bixinayn.

Waxa soo baxa halkiisa waa nooc ku dhawaaqid ah oo ku sawira helitaanka gaarsiisan iyada oo aan dhab ahaantii bixinayn.

Dib-u-hagaajinta Diyaarnimada

Jidka hore wuxuu u baahan yahay in la dib-u-hagaajiyo sida diyaarnimada loo go′aamiyo. Nidaamyada sawir-hadalka AI-ga waa in lagu dhejiyaa hababka xaqiijinta oo ka tarjumaya deegaanada lagu isticmaali doono. Tani waxaa ku jira tijaabinta isdhexgal sii socda, falanqaynta hayn-macnaha, iyo qiimeynta ku salaysan xaaladaha kala duwan ee ku dhex jira socodka shaqada caafimaadka. Waa inay jirtaa daahfur ku saabsan sida nidaamyadani u shaqeeyaan, oo ay ku jiraan cadaynta cad marka AI la isticmaalayo halkii ay ka ahaan lahayd fasiraadda bini-aadamka. Sida ugu muhiimsan, waa inay jiraan heerar la fulin karo oo qeexaya marka nidaamku ku habboon yahay in la dejiyo iyo marka uu tahay inuu sii ahaado mid horumarineed.

> **ILAA XAALADAHAAS LA DHISI DOONO**
>
> Isticmaalka sawir-hadalada AI-ga daryeelka caafimaadka waa in lagu koobo isticmaalada la xakameeyay oo khatar hooseysa leh, meesha guuldarradu aysan khalkhalin karin daacadnimada isdhexgalka. Wax kasta oo taas ka baxsan waxay keenaan shaki nidaam ku tiirsan caddaan.

Calaamad, Ma Aha Dhacdo

Booqashada daryeelka degdegga ah ma aha dhacdo go′doon ah. Waa calaamad. Waxay ka tarjumaysaa qaab ballaaran oo hal-abuurku ka horreeyo qaab-

dhismeedyada loo qaabeeyay in lagu maareeyo. Xidhitaanka farqigaas ma aha arin ku saabsan in horumarku hooseeyo. Waa arin ku saabsan in la waafajiyo xaaladaha dhabta ah ee deegaanada uu doonayo inuu u adeego.

Isgaarsiinta caafimaadku ma aha muuqaal la wanaajin karo waqti ka dib. Waa qayb aasaasi ah oo ka mid ah bixinta daryeelka. Marka aasaaskaasi uu xasilooniyahay yeelan waayo, saameyntu waa mid degdeg ah oo faafa. Go′aanka lagu dejinayo nidaam aan weli awoodin inuu sii wado aasaaskaas ma aha oo kaliya mid horudhac ah. Waa mid laga fogaan karo.

Taasi waa qodobka ay maamulku (governance) tahay inuu ka faragaliyo.

TIPS

Know something about a sign language AI system that the public should know? Send it to tips@novaracg.com. Every tip is read by me and kept confidential. If you work in the UK, writing to us is not by itself a protected disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998, so before you share employer information, check your options with Protect (protect-advice.org.uk), the free whistleblowing advice line.

SUPPORT NCG

NCG does this work without vendor money, so our findings stay ours. If it has been useful to you, you can support NCG′s independent work here. NCG is a for-profit company, not a charity. Contributions are not tax-deductible and buy no service or influence.

Sida loo tixraaco

Grizzle, H. M. (2026, May 3). Marka Gelitaanku Noqdo Isku-day Qiyaas | Hab-dhaqameedyada AI, Halista Caafimaad, iyo Qiimaha Khaladka. Novara Consulting Group. https://www.novaracg.com/so/2026/05/03/when-access-becomes-approximation-ai-avatars-clinical-risk-and-the-cost-of-getting-it-wrong/